

Forskningsrådets virkemidler

Seminar om havvind og miljø
Oslo kongressenter, 2. november 2021

Cristina Mihai
rådgiver - energiavdelingen
Norges forskningsråd

Vår rolle er å gjøre den beste forskningen og innovasjonen mulig

- Vi jobber for å fremme et samfunn der forskning skapes, brukes og deles, og bidrar til et bærekraftig samfunn.
- Vi sørger for at de beste forsknings- og innovasjonsprosjektene blir finansiert.

1750
internasjonale
fageksperter

11,4 milliarder kr.
Investert i 2020 i
forskning og
innovasjon

Over 200
uavhengige
porteføljestyre-
medlemmer

11,4 mrd. i
2020

RCN handles 1 billion Euros = 1/3 of all public investments in RD&I.

Ministry of Education and Research

The Research Council

Other Ministries

Higher
education
sector

37%

Research
performing
organizations

40%

Industry

17%

MÅL

Bærekraftig
utvikling

Grensesprengende forskning
og radikal innovasjon

Omstilling i næringsliv
og offentlig sektor

STRATEGISKE OMRÅDER

Hav

Grønt skifte

Helse og velferd

Teknologi og
digitalisering

Samhørighet og
globalisering

Velfungerende forsknings- og innovasjonssystem

Grønt skifte

Forskningsrådet skal investere i forskning og innovasjon for å oppnå:

- Rask overgang til nullutslippsamfunnet og god tilpasning til klimaendringene
- En sirkulær økonomi med bærekraftig produksjon, tjenesteyting og forbruk
- Bærekraftig bioøkonomi og forvaltning av miljø, ressurser, natur og arealer
- Et konkurransedyktig næringsliv som leverer grønne energi-, klima- og miljøløsninger til globale markeder

Porteføljestyling i Forskningsrådet

Demokrati, styring og fornyelse 	Hav 	Industri og tjenestenæringer 	Landbasert mat, miljø og bioressurser 	Humaniora og samfunnsvitenskap
Global utvikling og internasjonale relasjoner 	Petroleum 	Energi, transport og lavutslipp 	Naturvitenskap og teknologi 	Velferd, kultur og samfunn
Utdanning og kompetanse 	Muliggjørende teknologier 	Klima og Polar 	Livsvitenskap 	Helse

Nye planer viser hva vi prioriterer og hvilke tiltak vi planlegger

English [Prosjektbanken](#) [Mitt nettsted](#) [MENY](#)

[Hjem](#) | [Porteføljer](#) | Energi, transport og lavutslipp

Energi, transport og lavutslipp

Porteføljen for energi, transport og lavutslipp arbeider for at energi- og transportsektorene skal levere bærekraftige, smarte og sikre løsninger, teknologier og tjenester, at byer og byregioner er inkluderende, tilpasningsdyktige og attraktive å leve i og at vi som innbyggere og samfunnsaktører tar klima- og miljøvennlige valg som reduserer press på naturmangfoldet.

[Aktuelle utlysninger](#) [Meld deg på nyhetsbrev](#)

Overordnede planer

> Porteføljepplan

Porteføljepplanen beskriver investeringsmål, tiltak og forventede virkninger og samfunnseffekter av Forskningsrådets totale investeringen innenfor porteføljekområdet.

> Porteføljeanalyse

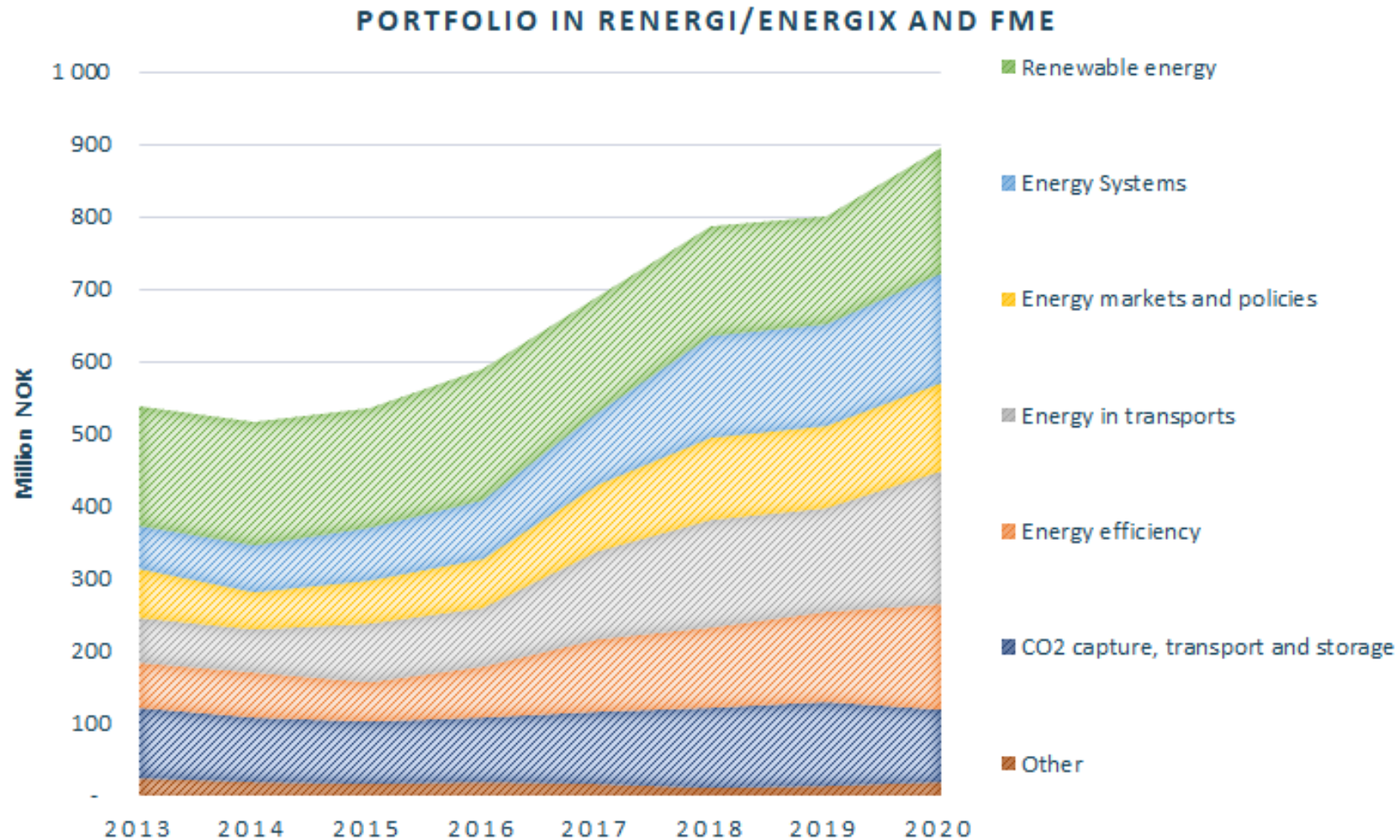
Porteføljeanalysen for Energi, transport og lavutslipp skal være et grunnlag for porteføljepplaner, investeringsplaner og rapportering.

> Investeringsplan

Investeringsplanen skal gi oversikt over de samlede utlysninger og andre tiltak som planlegges med bruk av porteføljestyrets egne midler.

997 millioner i 2020 fra ENERGIX, CLIMIT og FME

Forskningsrådets verktøykasse

	Forskerprosjekt
	Innovasjonsprosjekt
	Forskningscenter
	Forskningsinfrastruktur
	Kompetanse- og samarbeidsprosjekt
	Kommersialiseringsprosjekt
	Koordinerings- og støtteaktivitet

105 mill. kroner til forskning på arealer under press i havet og kystsonen

- Webinar om utlysningen

<https://www.forskningsradet.no/arrangementer/2020/arealer-under-press/>

50 mill. kroner til forskning på energiomstilling og virkninger for samfunn, klima og natur

- Samarbeidsprosjekter for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv
- Forskningsmiljøene kan søke – krav om faktisk samarbeid med andre aktører

170 mill. kroner til kompetansebyggende prosjekt for næringslivet

- alle delområdene innen energi og lavutslipp
- minimum to bedrifter må være partnere
- partnere må stille med 20 prosent kontantfinansiering til finansiering av forskningsmiljøenes kostnader
- prosjektene kan ha varighet mellom 2 og 5 år
- anbefalt søkt beløp fra 8 til 14 mill. kroner
- **Frist 9. februar**

240 mill. kroner til innovasjonsprosjekt i næringslivet (IPN) innen energi og lavutslipp

- alle delområdene i porteføljeplanen
- bedrifter kan søke - fra 2 til 20 mill. kroner i støtte.
- prosjektene kan ha varighet mellom 2 og 4 år
- støttegraden styres av statsstøtteregelverket og vil variere fra 25 til 50 %
- forventer to frister i 2022; 9. mars og 14. september
- OBS: Ny mal for prosjektbeskrivelse kommer i desember

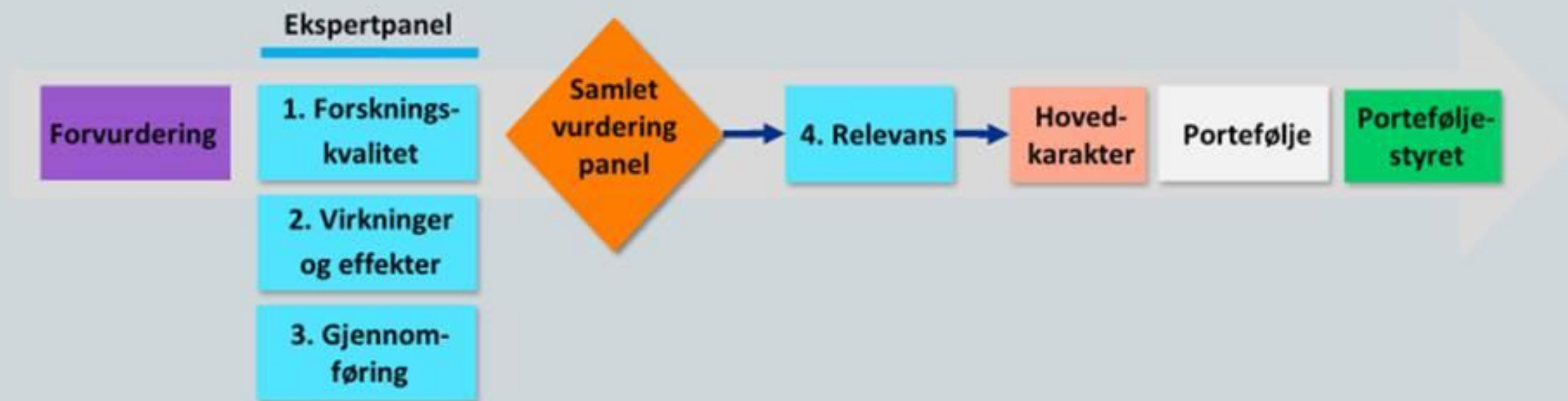
128 mill til marin forskning

- Effekter av forurensninger og andre menneskeskapte påvirkninger på naturmangfold, økosystemer, populasjoner og arter i det marine miljøet
- Kun godkjente forskningsorganisasjoner kan delta
- Søknadsfrist 2. februar 2022
- Se opptak av webinar 29.okt

[Søkerwebinar: Marin forskning \(forskingsradet.no\)](https://forskingsradet.no)

Søknadsvurdering og innstilling - trinn for trinn

Noen relevante prosjekter i porteføljen (energi- og lavutslipp)

- Forskningscenter for miljøvennlig energi (FME): NorthWind
- Marine spatial planning and cumulative impacts of blue growth on seabirds (MARCIS)
- Flere prosjekter innen landbasert vindkraft i porteføljen – noen av disse kan ha en viss relevans også for vindkraft til havs

Isutfordringer for vindenergi i områder med kaldt klima

Bakgrunn:

Ising på vindturbinblader er en utfordring i områder med kaldt klima. I tillegg til utfordringer for vindkraftproduksjonen så kan is som bygges opp på vindturbinbladene falle av eller kastes og dermed påvirke annen bruk av områdene vinterstid. Driftspersonalet i vindparken må forholde seg til denne faren, men det vil også påvirke andre utenforstående slik som turgåere, jegere, reindriftsutøvere. I 2018 innførte NVE nye krav til risikovurderinger og tiltak for vindparker som settes i drift i Norge.

Mål:

Hovedmålet i prosjektet er å utvikle et robust system for isingsvarsling som kan benyttes innenfor vindkraftbransjen for på en kostnadseffektiv måte redusere risikoen knyttet til iskast og for å gjøre relevant informasjon tilgjengelig for alle ulike brukergrupper av vindparken.

<https://stopthesethings.files.wordpress.com/2018/03/ice-covered-blade.jpg>

Ansvarlig organisasjon: Norconsult, Prosjektleder Karl Ove Ingebrigtsen (karl.ove.ingebrigtsen@norconsult.com)

Partnere: Norconsult, Meteorologisk Institutt, Industri

Prosjektperiode: 2020-2022

Type: Innovasjonsprosjekt i næringslivet

Offentlig finansiering: 2,6 mill. kroner + 2,6 mill. kroner fra industripartnere, totalt 5.2 mill. kroner

Nettside: www.norconsult.com / www.vindteknikk.no

Prosjektnummer: 309751

WINDPLAN – Public participation in wind power: challenges and opportunities

WINDPLAN skal studere konflikter knyttet til utbygging av vindkraft i Norge og bidra med nye mulige modeller for lokal og allmen deltakelse i vindkraftutvikling.

Aktiviteter

- studere hvordan politiske rammer og planleggingsprosesser påvirker borgernes aksept av vindkraftutbygging
- 3 case – Hovatn, Storheia og Randfjell
- studere erfaringer fra Skottland og Danmark - mulig læringspotensialet for fremtidige norske vindkraftprosjekter

Koordineres med Windland (SSB - ENERGIX) og WinWind (Cicero – EU)

Prosjektleder: UiA, Mikaela Wasstrøm

Deltagere: Danmarks Tekniske Universitet – DTU

Referansegruppe: NVE, Agder Energi, Rogaland fylkeskommune, Lillesand kommune, Zero og Gate21

Fag: Samfunnsgeografi, utviklingsstudier, etnologi

Finansiering: 9,1 mill. kroner – 93 prosent

Type: Forskerprosjekt - samfunn

Varighet: 2018 - 2022

Ta gjerne kontakt:
cmi@forskningsradet.no